

ДНІПРОПЕТРОВСЬКА АКАДЕМІЯ МУЗИКИ ім. М. ГЛІНКИ

Кафедра «Соціально-гуманітарні дисципліни»

СИЛАБУС

НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ІСТОРІЯ ТА КУЛЬТУРА УКРАЇНИ

Рівень вищої освіти	перший
Ступінь вищої освіти	бакалавр
Галузь знань	02 «Культура і мистецтво»
Спеціальність	025 «Музичне мистецтво»

Викладач: Дарія Валеріївна Коротенко

Т: (096)7274448, (095)4848251

Е-mail: k-darii@ukr.net, Телеграм-група.

спеціалізація: «Фортепіано, орган», «Оркестрові, струнні інструменти», «Оркестрові, духові та ударні інструменти», «Народні інструменти», «Академічний спів», «Естрадний спів», «Хорове диригування», «Музичне мистецтво естради», «Музикознавство».

Дніпро - 2019 рік

Силабус навчальної дисципліни «Історія та культура України» за спеціальністю 025 «Музичне мистецтво»

_____ 201_ року

Розробник:

Коротенко Д.В., кандидат історичних наук, доцент кафедри «Соціально-гуманітарні дисципліни».

Силабус схвалений на засіданні кафедри «Соціально-гуманітарні дисципліни»

Протокол від « ____ » _____ 20__ року № _____

Т.в.о. завідуючого кафедри к.пед. н. Сізов В.В. (_____)

« ____ » _____ 20__ року

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, рівень вищої освіти, ступінь вищої освіти, спеціальність	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 4	Галузь знань 02 – «Мистецтво»	Вибіркова	
	Спеціальність 025 – «Музичне мистецтво»		
Модулів – 1	Спеціалізація (професійне спрямування): «Фортепіано, орган», «Оркестрові, струнні інструменти», «Оркестрові, духові та ударні інструменти», «Народні інструменти», « Академічний спів», «Естрадний спів», «Хорове диригування», «Музичне мистецтво естради».	Рік підготовки:	
Змістових модулів – 2		1-й	-
		Семестр	
Загальна кількість годин - 120		1-й	-
		Лекції	
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 2 самостійної роботи студента – 3	Рівень вищої освіти I (БАКАЛАВР)	32	-
		практичні	
			-год.
		семінарськи	
		-	-
		Самостійна робота	
		88 год.	- год.
		Індивідуальні завдання:	
-			
		Вид контролю: <u>Екзамен 1 сем.</u>	

Примітка:

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної і індивідуальної роботи становить:

для денної форми навчання – 1: 2.75

2. Компетентності, результати навчання

Компетентності:

- розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності;
- пошук, оброблення та аналіз інформації з різних джерел;
- міжособистісна взаємодія;
- критика та самокритика;
- оцінка та забезпечення якості виконуваних робіт;
- використання широкого спектру міждисциплінарних зв'язків для забезпечення освітнього процесу в початкових та середніх музичних навчальних закладах

Заплановані результати навчання:

- застосовувати теоретичні знання та навички в процесі педагогічної діяльності;
- виявляти розуміння фінансово-адміністративних принципів організації мистецьких заходів, закладів культури та музичної освіти.

3. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета навчальної дисципліни:

Навчальна дисципліна «Історія та культури України» передбачає опанування певним інструментарієм історичної науки, зокрема її культурної складової, вивчення студентами досвіду історичного минулого народу України, закономірностей політичних, соціально-економічних та культурних процесів, що відбувалися на її території, суті політичних вчень і формування української нації, проблем і перспектив розвитку української державності.

Завдання навчальної дисципліни «Історія та культура України»:

- ✓ дослідити закономірності виникнення та джерела формування української історії та культури;
- ✓ з'ясувати сутнісні ознаки історії та духовної культури нашого народу, їхню гуманістичну спрямованість, відкритість перед історіями та культурами інших народів, глибокий демократизм, творчий характер;
- ✓ навчити студентів вільно оперувати сучасними концептами історичного мистецтвознавства та широким фактологічним матеріалом.
- ✓ виробити вміння аналізувати і узагальнювати історичний матеріал у певній системі, оцінювати найважливіші події та явища української історії в контексті світової історії;
- ✓ порівнювати історичні події, орієнтуватися в науковій періодизації історії, формувати вміння знаходити і критично аналізувати потрібну інформацію з минулої та сучасної історії та культури України;

- ✓ застосовувати набуті знання для прогнозування суспільних процесів.

В результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен

знати:

- першоджерела та найважливіші писемні пам'ятки;
- історіософські концепції щодо формування та розвитку українського етносу;
- основні закономірності, суть і наслідки етапів і процесів українського державотворення;
- історичні особливості пошуку оптимальних моделей будівництва незалежної України;
- процес формування та розвиток історико – етнографічних регіонів України; - історичні процеси в міграційних та еміграційних явищах України;
- історію формування діяльності громадських, культурологічних, освітніх, політичних організацій українського народу;
- еволюцію, закономірність, ефективність розвитку державності України. цивілізаційні витоки і детермінанти української культури;
- сутність українських національно-культурних проектів;
- світоглядні особливості української культури та їхній зв'язок із національним характером;
- основні етапи формування художніх стилів в українській культурі;

уміти:

- за результатами аналізу історичних джерел та історіографічної літератури визначати періоди, закономірності формування та розвитку етнополітичних процесів в Україні;
- аналізуючи сучасні документи та історичні документи, визначати особливості сучасного соціально – політичного розвитку українського суспільства та його перспективу;
- здійснювати порівняльний і глибинний аналіз історичних подій та явищ;
- розуміти взаємозв'язки минулого, сучасного і майбутнього;
- осмислювати та засвоювати історичний досвід.
- аналізувати різноманітні явища української культури;
- оцінювати значення культурних досягнень українського народу та внесок у них видатних діячів культури України;
- охарактеризувати художні стилі в українській літературі, архітектурі, театрі, образотворчому мистецтві, кінематографі;
- узагальнювати висновки про особливості історичних етапів та головних тенденцій розвитку української культури.

Тематичний план

№ п/п	Тема занять	Кільк. годин
Змістовний модуль 1. Українські землі та їх політичний і культурний розвиток у часи середньовіччя та ранньомодерну добу (IX –XVIII ст.)		
1	<i>Тема 1. Українські землі в найдавніші часи. Давньоруська держава в IX-XIII ст. Генезис культури українського народу в IX-XIII ст.</i>	12
2	<i>Тема 2. Українські землі у Литовсько-Польську добу (XIV - перша половина XVII ст.).</i>	12
3	<i>Тема 3. Визвольна війна під проводом Б.Хмельницького. Українські землі в другій половині XVII – XVIII ст. Культура Гетьманщини XVII–XVIII ст.</i>	12
4	<i>Тема 4. Суспільно-політичний та культурний розвиток України в XIX ст.</i>	12
5	<i>Тема 5. Наддніпрянська Україна в період революційної кризи та національно-визвольних змагань (1900-1921 рр.). Культурний простір модерного часу.</i>	12
	Всього 1 модуль	60
Змістовний модуль 2. Радянський варіант модернізації та становлення незалежної Української держави (1921-2018 рр.). Розвиток культури.		
6	<i>Тема 6. Радянський варіант модернізації (1921-1939 рр.). Культурні перетворення міжвоєнного часу: досягнення та проблеми</i>	15
7	<i>Тема 7. Розвиток українських земель у період Другої світової війни 1939-1945 рр. Культурна складова</i>	15
8	<i>Тема 8. Україна в часи відновлення народного господарства, реформування тоталітарної системи та її краху (1946-1991 рр.). Становище у сфері культури</i>	15
9	<i>Тема 9. Україна періоду незалежності (1991-2018 рр.). Історичні особливості пошуку оптимальних моделей будівництва незалежної держави. Культура українського народу наприкінці XX - початку XXI ст.</i>	15
	Всього 2 модуль	60
	Усього годин	120

<i>Тема 6. Радянський варіант модернізації (1921-1939 рр.). Культурні перетворення міжвоєнного часу: досягнення та проблеми</i>	15												
<i>Тема 7. Розвиток українських земель у період Другої світової війни 1939-1945 рр. Культурна складова</i>	15												
<i>Тема 8. Україна в часи відновлення народного господарства, реформування тоталітарної системи та її краху (1946-1991 рр.). Становище у сфері культури</i>	15												
<i>Тема 9. Україна періоду незалежності (1991-2018 рр.). Історичні особливості пошуку оптимальних моделей будівництва незалежної держави. Культура українського народу наприкінці ХХ - початку ХХІ ст.</i>	15												
Всього:	120	34					86						

Самостійна робота

Проводиться у формі презентації PowerPoint

4. Методи навчання

1. Пояснювально-ілюстративний метод.
2. Репродуктивний метод.
3. Співвідношення репродуктивних і продуктивних методів.
4. Метод проблемного викладання.
5. Індуктивні, дедуктивні, аналітичні, синтетичні методи.
6. Частково-пошуковий, евристичний метод.

5. Методи оцінювання

Поточний контроль:

Метод усного контролю: співбесіда, фронтальне опитування, підготовка доповідей та ін.

Методи письмового контролю: тестові завдання, виконання контрольних робіт тощо.

Підсумковий контроль – екзамен.

6. Розподіл балів, які отримують студенти

До контрольних заходів відносяться: поточний, модульний та підсумковий контроль.

Поточний контроль. Студент, відповідно до даної робочої навчальної програми дисципліни, виконує певні види навчальної роботи, передбачені в кожному модулі, і захищає їх результати у встановлені терміни. Поточні контролю складаються протягом 7-15 тижня в I семестрі, 9-20 тижня в II семестрі.

Засобами поточного контролю з дисципліни «Історія та культура України» є письмові і усні відповіді на теоретичні запитання.

Модульний контроль. Оцінювання якості засвоєння навчального матеріалу модулів здійснюється на 7-8 тижні в I модулі, 15-16 тижні в II модулі.

До питань модульного контролю з дисципліни «Історія та культура України» відноситься задача самостійної роботи (у формі презентації).

Підсумковий контроль. Екзамен наприкінці I семестру. До питань підсумкового контролю з дисципліни «Історія та культура України» відноситься три види завдань: відкриті, тестові та розпізнавання.

Оцінювання виконання студентом навчальної роботи здійснюється в балах за 100 бальною системою та системою ECTS.

**Засоби проведення
поточного та підсумкового контролю**

Поточний контроль – рейтингова система накопичення балів, модульний контроль.

Підсумковий контроль – екзамен.

Критерії оцінки знань та вмінь

За національною шкалою		За 100 бальною шкалою	За шкалою ECTS
Відмінно	5	90 – 100	A

у випадках, коли студент глибоко й впевнено засвоїв весь матеріал, послідовно, логічно вірно його відтворює. Може пов'язати теоретичні та практичні сторони дисципліни, вільно відповідає на нестандартні запитання, показує знання монографічного матеріалу з питання, володіє навичками виконання практичних завдань, виявляє вміння самостійно узагальнювати матеріал.

За національною шкалою		За 100 бальною шкалою	За шкалою ECTS
Добре	4+	82 – 89	B
	4	80 – 84	C
	4 –	79 – 79	

у випадках, коли студент знає програмний матеріал, не допускає суттєвих недоліків у відповіді, може вірно використовувати теоретичні положення й володіє навичками при виконанні практичних завдань.

За національною шкалою		За 100 бальною шкалою	За шкалою ECTS
Задовільно	3+	64 – 73	D
	3	60 – 63	E

у випадках, коли студент засвоїв лише основний матеріал, але погано орієнтується в окремих положеннях, припускається помилок або неточностей у формулюваннях, порушує логіку та послідовність у викладенні програмного матеріалу та має складнощі при виконанні практичних завдань.

За національною шкалою		За 100 бальною шкалою	За шкалою ECTS
Незадовільно з можливістю повторного складання	2	35 – 59	FX
Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни		0 – 34	F

у випадках, коли студент не володіє знаннями щодо значної частини програмного матеріалу, припускається суттєвих помилок, з великими труднощами виконує практичну роботу.

Критерії оцінювання якості знань студентів

12-ти бальна шкала оцінювання	Шкала Оцінювання ECTS	Приблизні відсотки (%) від загальної кількості студентів в групі	П'ятибальна шкала оцінювання	Критерії оцінювання
12	A	10	5	Студент вільно, на високому рівні володіє матеріалом з дисципліни, здатний узагальнювати, застосовувати асоціативні між предметні зв'язки; виявляє творчі здібності та здатність до оригінальних рішень різноманітних навчальних завдань, до перенесення набутих знань та вмінь на нестандартні ситуації.
11	B	25		Студент на високому рівні володіє матеріалом, вміє використовувати набуті знання, уміння і здібності у виконання нових завдань, висловлює свої думки, застосовує здобуті знання у власній музичній діяльності.
10				Студент має міцні знання програмного матеріалу, виявляє початкові творчі здібності, знаходить і виправляє припущені помилки, працює з різними джерелами інформації, але припускається малих, несуттєвих помилок.
9	C	30	4	Студент виявляє достатнє засвоєння теоретичного матеріалу, систематизує та узагальнює набуті знання, самостійно виправляє допущені помилки, але робить невеличкі відхилення від нормативу.
8				Студент в певній мірі володіє

				матеріалом, але має стандартне мислення йому бракує власних висновків є певні прогалини у засвоєнні нормативних знань.
7				Студент досить володіє матеріалом, але непослідовно викладає свої думки, допускає помилки в термінології, не дуже добре знає музичний матеріал.
6	D	25	3	Студент мало здатний сприймати і відтворювати значну частину матеріалу, має слабо сформоване художнє мислення, не завжди послідовно та логічно будує свою відповідь.
5				Студент обмежено володіє умінням та навичками, неповною мірою володіє термінологією; небагатий словниковий запас.
4	E	10		Студент володіє матеріалом на початковому рівні його засвоєння, не розуміє специфіки даної дисципліни, слабо знає теоретичний і музичний матеріал.
3	FX		2	Студент не сприймає навчальний матеріал, не знає музику, не має теоретичних знань; має обмежений термінологічний та словниковий запас.
2				Студент не володіє матеріалом, відтворює якийсь його фрагмент окремим реченням.
1	F		1	Студент не відтворює матеріал, має обмежену мову.

9. Політика курсу

9.1. Загальна кількість балів складається з окремих сум балів за накопичувальною системою. Кожен вид роботи та навчальних досягнень студента оцінюється певною кількістю балів, відповідно до критеріїв оцінювання.

Бали, отримані під час заходів поточного контролю, враховуються в сумі балів, отриманих на проміжному контролі. Сума балів, отримана під час заходів проміжного контролю, враховується в підсумковій оцінці.

У разі набрання необхідної кількості балів за результатами поточного та проміжного контролю підсумкова оцінка за екзамен може ставитися автоматично.

Виконання запланованого обсягу робіт, що покладено в основу поточного контролю є обов'язковим для всіх студентів.

Розподіл балів

- в семестрі: максимум 60

- на екзамені: максимум 40

9.2. Рейтингове оцінювання виконання студентами проводиться:

1. На аудиторних заняттях (письмові контрольні роботи за окремими змістовими модулями, тестування, виступи та ін.).
2. Самостійна робота студента (презентації, конспекти, відвідування заходів тощо).

9.3. Студентові пропонується завдання та максимальна сума балів за нього. Студент обирає завдання відповідно до своїх вподобань.

У разі, коли з навчальної дисципліни передбачений семестровий екзамен студент одержує екзамен, якщо за результатами поточного контролю він набрав 60 і більше балів.

Якщо за результатами поточного контролю студент набрав 60 і більше балів, проте хоче поліпшити свій підсумковий результат, він також може прийти на екзамен і добрати 40 балів, набирати поточні бали можна до дня іспиту. У студента є можливість набрати 60 балів за семестр.

Якщо студент (що набрав 59 та менше балів) не з'явився на екзамен, у відомості обліку успішності навпроти його прізвища робиться запис - «не з'явився».

9.5. Для студентів, які з поважних причин, підтверджених документально, пропустили значну частину навчальних занять в семестрі, можливі виконання індивідуальних занять або відтермінування складання існуючих.

10. Вимоги викладача

10.1. Кожен студент зобов'язаний бути присутнім на аудиторних заняттях згідно до розкладу. За умов присутності на заняттях студент отримує 1 бал до особистого рейтингу (за кожне заняття) та ще 1 бал за ведення конспекту заняття. У разі запізнення, з неповажної причини більше ніж 15 хвилин, бал не нараховується. Для отримання підсумкової позитивної оцінки, кожне пропущене заняття повинно бути відпрацьовано студентом через систему індивідуальних завдань, виконання яких не заміщує зміст п. 9.3. Викладач має право знизити бали студенту який порушив термін виконання обов'язкових завдань.

1. Відвідування та конспект – 2 б. за заняття
2. Модульна робота – 40 балів
3. Відвідування закладів культури (музеї, театри, галереї тощо) – 5 б. за відвідування
5. Екзамен – 40 балів
4. Бонусні бали: за участь у заходах Академії – до 10 балів, за семестр без пропусків занять з Історії та культури України – 5 балів.

Максимальна кількість отриманих балів – 100 (якщо вийшло більше – округлення до 100).

В семестрі – 60 балів, екзамен 40 балів.

Інші форми навчальної роботи студента оцінюються згідно до критеріїв оцінки студента (п.8. Силлабусу).

11. Запізнені завдання

Тема 1. Витоки української культури.

1. «Поява людської цивілізації на території України»;
2. «Феномен трипільської культури»;

3. «Етногенез слов'янства»;
4. «Внутрішня та зовнішня політика перших князів: Олега, Ігоря, Ольги, Святослава»;
5. «Історичне значення функціонування держави Київська Русь».

Тема 2. Історія та культура України XII – XVI ст.

1. «Значення Київської Русі в українській історії»;
 2. «Естетика мозаїк та фресок у Київській Русі»;
 3. «Місце та роль Галицько-Волинського князівства в українській історії»;
 4. «Періоди правління князів Ольгерда і Вітовта: приєднання українських земель»;
- «Князь Свидригайло та Велике князівство Руське».

Тема 3. Національно – визвольна боротьба XVI – XVII ст.

1. «Річ Посполита: українські землі під її владою»;
2. «Експансія Польщі на українські землі»;
3. «Соціальні та економічні зміни на українських землях»;
4. «Національний та релігійний гніт українців з боку польської влади»;
5. «Українське козацтво: структура».

Тема 4. Козацько-гетьманська держава у 2-й половині XVII – XVIII ст.

1. «Історія Українського козацтва»;
2. «Військові традиції та побут козаків»;
3. «Культура Запорізької Січі»;
4. «Визвольна війна українського народу середини XVII століття»;
5. «Історія Визвольної війни (1648-1657 рр.)».

Тема 5. Національно-культурне відродження у 19 ст.

1. «Києво-Могилянський колегіум та його перетворення в академію»; 2. «Наслідки «Руїни» для української державності»;
3. «Українське (козацьке) барокко»;
4. «Академічний етап українського національно-культурного відродження»;
5. «Творчість Соломії Крушельницької».

Тема 6. Українська культура першої половини ХХ ст.

1. «Корифеї українського музично-драматичного театру»;
2. «Лютнева революція 1917 р. та її вплив на події в Україні»;
3. «Україна у складі СРСР»;
4. «Творчість Леся Курбаса».
5. «Творчість Олександра Довженка».

Тема 7. Україна у 50-80 рр.

1. «Творчість Ліни Костенко»;
2. «Живопис Тетяни Яблонської»;
3. «Політичні репресії української творчої інтелігенції»;
4. «Український балет»;
5. «Творчість Сергія Параджанова»;

Тема 8. Культура України в умовах нової соціально-політичної реальності (90–ті роки ХХ ст.)

1. «Відродження України – незалежної держави»;
2. «Президенти України»;
3. «Урядові нагороди у сфері культури»;
4. «Музеї України»,
5. «Творчість Дмитра Гнатюка».

Тема 9. Ренесанс національної культури ((початок ХХІ ст.)

1. «Верховна Рада України»;
2. «Установи культури та мистецтва із статутом «Національний»;
3. «Структура Міністерства культури України»;
4. «Феномен Петриківського розпису»;

Рекомендована література

Базова:

1. Історія і культура України [Текст]: електрон. підручник для студ. природнич. і техн. спец. / В.В. Іваненко, Г.Г. Кривчик. – Д.: ДНУ ім. Олесь Гончара, 2016. – 206

с.

2. *Клапчук С. М.* Історія української та зарубіжної культури : навч. посіб. / С. М. Клапчук, В. Ф. Остафійчук, Б. І. Білик, Ю. А. Горбань. – К. : Знання-Пресс, 2004. – 364 с.

3. Сізов В.В. , Тулянцев А. А. «Історія та культура України». – Д.: 2015. – 364 с.

4. *Культурологія* : теорія та історія культури : навч. посіб. / за ред. І. І. Тюрменко. – К. : Центр учбової літератури, 2010. – 170 с.

Додаткова література:

1. *Акимович Є. О.* Українська культура в історичному вимірі (IX-XVII ст.) / Є. О. Акимович. – Одеса : Маяк, 2009. – 496 с.

2. *Виткалов В.* Українська культура в добу глобалізації / В. Виткалов, О. Граб. – К. : Вища шк., 2010.

3. *Історія української культури* : у 5 т. Т. 1. Історія культури давнього населення України / Б. Є. Патон (голов. ред.). – Наук. думка, 2001. – 1136 с.

4. *Історія української культури* : у 5 т. Т. 2. Українська культура XIII ст. – першої половини XVII століть / Б. Є. Патон (голов. ред.). – Наук. думка, 2001. – 848 с.

5. *Історія української культури* : у 5 т. Т. 3. Українська культура другої половини XVII-XVIII століть / Б. Є. Патон (голов. ред.). – Наук. думка, 2003. – 1247 с.

6. *Історія української культури* / за ред. І. Крип'якевича. – 4-е вид., стереотип. – К. : Либідь, 2002. – 368 с.

7. *Історія української культури* : Побут. Письменство. Мистецтво. Театр. Музика / за ред. І. Крип'якевича. – 3-е вид. стереотип. – К. : Либідь, 2000. – 654 с.

8. *Кримський С. І.* Під сигнатурою Софії / С. І. Кримський. – К. : Києво-Могилянська академія, 2008. – 720 с.

9. *Культура України* : зб. наук. пр. Спецвипуск 21. Культурологія / редкол. В. М. Шейко та ін.. – Х. : ХДАК, 2008. – 242 с.

10. *Скуратовський В.* Культура нового часу – основні стратегії новоєвропейського культурного розвитку / В. Скуратовський. – К. : Києво-Могилянська академія, 2007. – 36 с.

11. *Українська культура в європейському контексті* / Ю. П. Богуцький, В. П. Андрущенко, Ж. О. Безвершук, Л. М. Новохатько. – К. : Знання, 2007. – 680 с.

Електронні видання

12. Українська та зарубіжна культура: Навч.-метод. посібник для самостійного вивчення дисципліни. – К.: КНЕУ, 2003. – 367 с. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу до джерела : http://6201.org.ua/files/1/ukr_ta_zar_kulultura.zip

13. http://ebk.net.ua/Book/cultural_science/zakovich_kulturologiya/zmist.htm

14. <http://uchebnikfree.com/page/istkulturi/ist/ist-7--idz-ax237.html>

15. <http://nkckhust.dyndns.org/elibrary/library/books/40436/maket.pdf>

16. <http://textbooks.net.ua/content/category/44/66/50/>